

Alice Broeksma

De Compasso d’Oro Award bestaat sinds 1954 en is de belangrijkste Italiaanse prijs voor industrieel ontwerp. Aanvankelijk georganiseerd door warenhuis La Rinascente om de kwaliteit te tonen van Italiaans ontwerp, naar idee van ontwerper/architect/kunstenaar/uitgever Giò Ponti. Om integriteit en onpartijdigheid te waarborgen in 1964 overgedragen aan ADI (associatie voor industrieel design, lid van ICSID: International Council of Societies of Industrial Design). De beste producten verschijnen op de ADI Design Index.

De bijna 300 producten die in de afgelopen halve eeuw werden bekroond, en de bijna 2000 die een eervolle vermelding kregen, zijn bijeengebracht in de Historische Collectie van de Compasso d’Oro Award, sinds 2001 onder management van de ADI Foundation. De Historische Collectie is in 2004 door de regering aangemerkt als ‘van uitzonderlijk artistiek en historisch belang’ en opgenomen als nationaal erfgoed in Italië.

AWARDS

1999	ADI Design Index aanbeveling Back Channel
2000	ADI Design Index aanbeveling Ricicla-deur
2006	Takunda Solidarity Award (Italië)
2007	Confindustria Excellence Award benoeming (Italië)
2008	ADI Index selectie
2008	ADI Compasso d’Oro aanbeveling Riciclantica-deur
2011	Prize of Prizes voor innovatie door de Italiaanse regering
2013	ADI Index voor Meccanica
2014	ADI Compasso d’Oro Honour vermelding Meccanica

Meccanica [1]

Sinuosa [2]

Trasparente [3]

Noce Tattile [4]

MERK

Keukens en binnenhuisdesign. Erg gericht op duurzaamheid en milieu. Motto: de mens moet geen voetstappen maken in het zand die niet kunnen worden uitgewist door de wind.

Richt in 1998 de Bioforest Associatie op, met herbebossings- en onderwijsprojecten in Zuid-Amerika. Officiële sponsor van Mazzotti literatuurprijs. Zet vernieuwing in, functionaliteit maar ook ouderwets vakmanschap, efficiënt gebruik van basismaterialen, en technologie uit de automobiellindustrie om deuren van 2 mm te maken waarvan Valcucine claimt dat die de dunste ter wereld zijn.

Verbreedt het keukenwerkblad tot 80 cm (Logica System) met meer opbergruimte op werkbladhoogte. Maakt Invitrum, de 'eerste honderd procent recycleerbare basisunit' van glas en hergebruikt aluminium. Grote aanpasbaarheid door assemblagesysteem van Meccanica-serie, lijmgebruik vermijdend. Deze Italiaanse keukens zijn ambitieus. Ze moeten het milieu sparen, de tijden weerstaan, mooi zijn maar ook gezellig genoeg voor het leven eromheen.

BEDRIJF

Opgericht in 1980 in Pordenone, Noord-Italië, door partners Giovanni Dino Cappellotto, Gabriele Centazzo, Franco Corbetta en Silvio Verardo. 180 werknemers. Omzet 2013: 36 miljoen euro, een derde afkomstig uit export naar 50 landen. Elke keuken met de hand gemaakt in Italië, fabrieksooppervlak: 18.000 m². Wereldwijd 370 showrooms.

Vanaf het begin is Gabriele Centazzo de creatieve drijver achter het merk Valcucine. Hij bemoeit zich met elk aspect: innovatie, duurzaamheid, stijl, technisch ontwerp en research. Om met 'Made in Italy' internationaal sterker te staan sinds 2015 onderdeel van de ItalianCreation Group, holding in lifestyle designsector, met Giovanni Perissinotto en Stefano Core aan het hoofd. Valcucine is de tweede aanwinst van de holding, die eerder Driade kocht (binnenhuisdesign). De oorspronkelijke Valcucine-oprichters blijven partners.

INNOVATIES

- 'Just in time' kleurtoevoeging in siliconen en eerste afwerking in pvc
- Keuken met onzichtbaar aluminium frame
- Deurpaneel van 2 mm
- Volledig recycleerbare basisunit (glas en aluminium)

GESCHIEDENIS

1980	In Pordenone, Noord-Italië, opgericht door partners Giovanni Dino Cappellotto, Gabriele Centazzo, Franco Corbetta en Silvio Verardo
1981	Eerste keuken: Ghiandi met ronde bladranden en verzonken grepen
1983	5stagioni met – primeur – afwerking in gekleurde siliconen.
Daarna ook in pvc bij model Mela
1984	Quadrifoglio, houten frame, verzonken panelen
1988	Artematica (met onzichtbaar aluminium frame), nog steeds in productie
1991	Semantica neemt plaats in van Quadrifoglio
1993	Fabula, gekleurd hout ingelegd met pictogrammen: 'de mediterrane droom'
1996	Ricicla: eerste deurpaneel van 2 mm
Logica System: keukenwerkblad verbreed tot 80 cm; jumbo-laden, vouwdeuren
1997	Officieel sponsor Mazzotti literatuurprijs (o.m. gericht op ecologisch denken)
1998	Oprichting Bio-Forest Associatie
2002	Aerius muurunit in glas en aluminium
2006	Keuken met Alessi, samen met architect Alessandro Mendini
2007	Riciclantica
2008	Artematica in MOMA New York
2009	Invitrum: eerste volledig recycleerbare basisunit in glas en aluminium
2010	Valcucine Living, bredere blik op leefruimte
2011	New Logica opbergsysteem verder uitgewerkt
2013	Sinetempore, industrieel design, handwerk: houtinleg, pyrografie, mozaïek
2015	Samengang met ItalianCreationGroup

DESIGNER

GABRIELE CENTAZZO

Geboren in 1949 Maniago (Pordenone). Hult zijn achtergrond in enige nevel. Haalt scheikundegraad in Pordenone. Over hoe hij dan ontwerper is geworden zegt hij tegen DVK: “School geeft je maar een beetje basis, maar creativiteit is alles. Creativiteit is vooral nieuwsgierigheid en het vermogen te observeren, hou altijd honger naar kennis. Ik ben van jongs af gedreven door passie, de belangrijkste motor in het leven.”

Werkt uitsluitend voor Valcucine. “Ik werkte eerst voor een meubelbedrijf, en heb toen met anderen een zaak in faillissement gekocht en er een gevestigde onderneming van gemaakt.”

ONTWERP Gabrielle Centazzo maakt zoals meer Italiaanse ontwerpers gewoon wat hij mooi en goed vindt. Valcucine heeft overstelpend veel modellen. Kern: technologie in dienst van esthetiek, tot kunst verheven. Licht toe: “Ik heb twee visies. Ontwerp meer gericht op het artistieke aspect en de wens te verbluffen. En industrieel ontwerp gebaseerd op duurzaamheid en dematerialisatie. Wat deze twee visies verbindt is dat schoonheid voor iedereen zou moeten zijn.”

Omschreven als ‘ontwerper, ondernemer, visionair en goeroe’. Verzet zich tegen kapitalistisch grootverbruik, ziet de producent als verantwoordelijk. Al op zijn twintigste doordrongen van het belang van hergebruik. “Mijn benadering van ontwerp is beïnvloed door de filosofie van ethiek: respect voor het milieu zou ons moeten aanzetten een volledig gesloten kringloop te creëren om te dematerialiseren en nul afval te genereren. Mijn visie wordt ook beïnvloed door een esthetische filosofie: strakke lijnen, harmonie van diversiteit en lichtheid: de dematerialisatie door lichtheid is het element dat in verband staat met het gevoel van vrijheid.”

Streeft dus naar lichtheid, haalt de zijbeuken van keukens. Dit leidt tot de eerste volledig glazen keuken Invitrum. Maakt veelbekroond, ergonomisch New Logica System.

En Tematica: “Het leek een lege doos zonder fronten maar die kon je er zelf bij kiezen, heel dun dankzij mijn nieuwe technische procédé waarmee ik in een paar minuten een nieuw frontje kan maken. Voorheen stonden er drieduizend deurtjes in tweehonderd kleuren in de magazijnen. Esthetisch allemaal één pot nat.”

Voor Centazzo bestaat creativiteit uit veel elementen. “Net zoals in het binnenste van een kaleidoscoop veel kleine puzzeltjes zitten om een beeld samen te stellen.”

Werkt graag met hout, een herinnering aan de bossen waarin hij vroeger speelde als kind. “Met vijf kinderen thuis kon je de hele dag verdwijnen zonder dat iemand er iets van zei.” Ontwikkelt zo een gevoeligheid voor geuren, kleuren, vormen. Hij zal blijven zoeken naar ‘de stam van de schoonheid’, naar het pure element. Houdt aan de bossen dat gevoel van vrijheid over, waardoor hij later ook meer ruimte in keukens schept zodat de gebruiker bijvoorbeeld zijn hoofd niet meer stoot tegen kastjes.

Wil deugdelijker producten die met hart worden gemaakt. “Ik ben zelf het goede voorbeeld gaan geven, met Sine Tempore, houtsnijwerk en leer vervaardigd door de vakman.” Zijn precisie is maniakaal genoemd. Geeft toe een maniak te zijn. “Maar wel een leuke en eerlijke.”

OPMERKELIJKSTE MODELLEN

GENIUS LOCI betekent ‘spirit of place’, ontwerp gebaseerd op de secretaire: het traditionele schrijfbureau met geheime laden. Basismodel, slank en lineair, in het eiland en ook in de hoge wand met inschuifdeuren. Combinatie van marmer met hout, of staal en matglas met een spiegellaag aan de onderkant. Lagere plint en dunner werkblad zodat de kastjes ruimer kunnen zijn: biedt 15 procent meer bergruimte. Deze keuken kan veel gedaanten krijgen, soms lijkt hij zelfs op de New Logica System. Daar zwaait de brede deur van de bovenkast in één keer open, bij het nieuwe model schuift hij verticaal omhoog. Vederlicht en geruisloos, zonder dat er iets van een mechaniek te zien is.

NEW LOGICA SYSTEM Valcucine denkt steeds verder op het punt van ergonomie en gebruik van lichte materialen. New Logica System (2011) is een voortzetting van Logica System (1996) met 80 cm diepe werkvelden, hulpjes tegen de achterzijde, grote ladesystemen en klappenkasten. Centazzo herziet de indeling: alles bij de hand en

snel opgeruimd, strak en zuiver. De achterkant weer centraal omdat hier eigenlijk alles in verborgen kan worden, tot de afzuigkap toe. Het maakt diverse laden overbodig en bergt en pakt sneller. Werkblad extra krasbestendig dankzij toepassing van nanotechnologie.

ARTEMATICA De producent zelf noemt Artematica ‘formele eenvoud’: pure en essentiële lijnen, aluminium frame, met panelen in gelaagd laminaat, gelakt mdf of glas. Door deze keus vocht- en hittewerend, makkelijker te recycleren, lichter zodat scharnieren worden ontzien. Biedt grote veelzijdigheid, aanpasbaar aan elke esthetische wens en leefstijl.

RICICLANTICA Conceptkeuken, in Milaan gepresenteerd als een toekomstdroom: in diepbruin, vrijwel onbewerkt hout dominerend in het prototype, met een werkblad van zwart glas waarin onzichtbare inductiezones zijn geïntegreerd, gemaakt samen met Electrolux. Deuren volledig en zonder schroeven uit aluminium gemaakt, afgewerkt met 2 mm dunne houten panelen, 85 procent materialen besparend vergeleken met een traditionele deur. ‘Meest geavanceerde technologie. Uiterste uitdrukking van een ontwerp gebaseerd op dematerialisatie’, non-giftig afgewerkt.

Genius Loci [1]

New Logica System [2]

Artematica [3]

Riciclantica [4]

